

Miljøvurdering af

Kommuneplan 2005 - 2017
Svendborg Kommune

Miljørapport

Udarbejdet af COGITA for Svendborg Kommune
Marts 2006.

Indhold

Indledning 3

Ikke teknisk resumé 4

Metode og opgaveafgrænsning 6

Miljøvurdering af hovedstrukturen 8

Miljøvurdering af rammebestemmelserne 10

Sammenfattende miljøvurdering 10

Indvirkninger på miljøet

0-alternativet

Forslag til afbødning og overvågning

Bilag 16

Indledning

Lov om miljøvurdering af planer og programmer, som trådte i kraft i juli 2004, har til formål at fremme en bæredygtig udvikling ved at der foretages miljøvurdering af planer og programmer, hvis gennemførelse vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

I følge loven skal kommuneplaner som udgangspunkt miljøvurderes, idet kommuneplaner omhandler fysisk planlægning og derfor typisk fastlægger rammer for kommende fysiske anlægsarbejder som fx nye bolig- og erhvervsbyggerier og andre formål, butikcentre, veje, rensningsanlæg mv.

Loven giver mulighed for at undlade miljøvurdering, hvis planen kun fastlægger rammer for mindre områder på lokalt plan eller kun indeholder mindre ændringer, og hvis planen ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Kommuneplanen indeholder dog så mange nye og ændrede rammebestemmelser og så omfattende ændringer, at Svendborg Kommune har besluttet at gennemføre en miljøvurdering med hensyn til, hvordan miljøindvirkningen vil være på: Den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora og fauna, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, arkitektonisk / arkæologisk arv samt det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Miljøvurderingen er foretaget på baggrund af det detaljerings- og vidensniveau som kommuneplanen har, og der er derfor hovedsageligt foretaget mere overordnede og kvalitative vurderinger. I forbindelse med den efterfølgende lokalplanlægning skal det vurderes, om de mere konkrete planer skal gennemgå en yderligere og mere kvantitativ miljøvurdering.

Som følge af en kort tidsfrist er der ikke gennemført en høring af de berørte myndigheder omkring blandt andet de udvalgte emner (scoping) og detaljeringsgraden. Scoping er foretaget, men der er ikke lavet et formelt scopingnotat eller en egentlig høring af Fyns Amt og andre relevante myndigheder.

Kommuneplanen udgør bindeledet mellem regionplanen og lokalplanens bestemmelser og består af en hovedstruktur med overordnede mål og handlingsmuligheder for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen samt en rammedel, der gennem en række bestemmelser sætter rammerne for lokalplanlægningen.

I Kommuneplan 2005-2017 for Svendborg Kommune indgår en række nye og ændrede rammeområder i form af bl.a. udlæg til bolig- og erhvervsområder og rekreative områder. For ingen af de nye og ændrede rammeområder i Kommuneplan 2005-2017 kan der gives anlægstilladelser, før der er udarbejdet lokalplaner for områderne.

For at få den fulde sammenhæng og forståelse anbefales det, at denne miljørapport læses i sammenhæng med Kommuneplan 2005-2017.

Ikke teknisk resumé

I Kommuneplan 2005 - 2017 udlægges der nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder på samlet 78,6 ha fordelt på 4,5 ha boligudlæg, 2,5 ha erhvervsudlæg og 71,6 ha udlæg til rekreation og fritidsformål. Svendborg Kommune har besluttet, at der ikke skal være vækstmulighed i alle byområder, men at den egentlige byvækst skal ske i den vestlige del af byen. Der udlægges ikke i kommuneplanen nye arealer til forurenende virksomheder eller potentielt forurenende virksomheder - kun boligområder og blandede bolig- og erhvervsområder.

Sammenfattende viser miljøvurderingen, at de nye konkrete rammeområder og de opstillede mål og handlemuligheder inden for de tre kommuneplantemaer kan medføre væsentlige negative langsigtede indvirkninger på nogle miljøparametre, som biologisk mangfoldighed/flora og fauna, landskab og kulturarv - hvis ikke der træffes de fornødne forholdsregler og afbødende foranstaltninger. Men miljøvurderingen viser samtidig, at der også kan komme væsentlige langsigtede og positive indvirkninger på miljøet, når man anvender det brede miljøbegreb, som miljøvurderingsloven foreskriver. Det er ikke mindst de socio-økonomiske aspekter, der indgår blandt lovens miljøparametre: Befolkningen og menneskers sundhed samt materielle goder. Her vil kommuneplanen kunne medvirke til, at der opnås den dynamik, der skal til for at imødegå den negative vækst og udvikling i befolkningen og beskæftigelsen i kommunen.

Det vurderes, at der i kommuneplanen er truffet afvejsninger, der kan medvirke til at reducere de mest væsentlige og negative indvirkninger på miljøet, idet ikke mindst de kystlandskabelige interesser og drikkevandsinteresserne samt de biologiske interesser er blevet vægtet højt og tilgodeset i stort omfang. Naturligvis under hensyntagen til de aktuelle økonomiske, administrative og lovgivningsmæssige forhold.

Set i en større sammenhæng vurderes det derfor samlet, at miljøindvirkningerne ikke vil blive forøget væsentligt, som følge af Kommuneplan 2005-2017.

Alle ændringer i forhold til den eksisterende kommuneplan - herunder udnyttelse af de nye og ændrede rammeområder - vil som tidligere nævnt kræve yderligere lokalplanlægning, hvor mere detaljerede vilkår og afbødende foranstaltninger kan fastlægges.

Der er ingen af arealudlæggene eller andre udsagn i Kommuneplan 2005-2017, der berører, ligger i eller grænser op til internationale beskyttelsesområder, og kommuneplanen vurderes derfor ikke at kunne påvirke sådanne områder væsentligt.

Der er ingen arealudlæg, mål eller handlingsmuligheder, der vurderes at ville få en grænseoverskridende indvirkning eller vurderes at kunne udgøre en fare for menneskers sundhed og miljø.

Der er enkelte af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, der berører områder med særlige interesser og beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og skovbyggelinier. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse. Blandt andet ved i videst muligt omfang at friholde områderne fra bebyggelse og andre uønskede aktiviteter. Indvirkningen på miljøet kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige naturinteresser.

Alle rammeområder ligger i områder med drikkevandsinteresser og nogle få i områder med særlige drikkevandsinteresser eller i nitratfølsomme indvindingsområder. Alle nye arealudlæg sker på områder, der i dag er i landbrugsdrift, men det er ikke med det nuværende vidensniveau muligt at vurdere, hvorvidt byudvikling er bedre for vandmiljøet end landbrugsdrift med hensyn til beskyttelse af drikkevandet.

Flere af grundene i rammeområderne indeholder jordforureninger i større eller mindre grad. De forurenede grunde er både grunde, der forventes bebygget med boliger og grunde, der forventes benyttet til erhvervs og fritidsformål. Med det foreliggende kendskab til forureninger på dette vidensniveau vurderes Kommuneplan 2005-2017 ikke at få væsentlige negative indvirkninger på jordforhold i forhold til den nuværende kommuneplan.

Affaldsproduktionen vurderes at blive forøget som følge af Kommuneplan 2005-2017, men vurderes ikke at have væsentlige miljøindvirkninger set i et samlet og regionalt perspektiv.

Den byvækst med nye boliger, som kommuneplanen skaber rammerne for, vil i givet fald resultere i en befolkningstilvækst, der vil generere mere vejtrafik med deraf følgende gener i form af støjproblemer, øget utryghed og sikkerhed og barriereeffekter (udtryk for oplevelsen af ikke at kunne krydse eller færdes langs befærdede veje). Trafikarbejdet vil dog som følge af en mere balanceret lokalcenter- og detailhandelstruktur kunne reduceres tilsvarende. Støj fra vejtrafik er et væsentligt miljøproblem, der har stor indflydelse på en lang række borgers sundhed og livskvalitet, og det kan derfor anbefales, at støjforhold og -problemer reguleres i den efterfølgende lokalplanlægning og byggesagsbehandling efter gældende miljølovgivning.

De nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder er i meget høj grad placeret i forbindelse med eksisterende byområder og veje, hvilket betyder, at de hidtidige samfundsmæssige investeringer i infrastruktur som veje, spildevands- og fjernvarmesystemer samt kollektive trafik- og servicefunktioner som skoler og institutioner understøttes og udnyttes. Det betyder, at de fleste trafikmål og servicefunktioner som skole og indkøbsmuligheder kan nås med cykel eller til fods, hvilket igen vil medvirke til at reducere biltrafikken.

Mange af kommuneplanens konkrete rammeområder og arealudlæg vil som nævnt kunne medføre forøget trafik og dermed forøgede emissioner, men samtidig indeholder Kommuneplan 2005-2017 også andre mål og handlinger, der kan medvirke til at reducere transportarbejdet og dermed også emissionerne. Set i et samlet og regionalt perspektiv vurderes Kommuneplan 2005-2017 derfor ikke at få væsentlige negative indvirkninger på luft og klima i forhold til den nuværende kommuneplan.

Energiforbruget vil stige med de nye muligheder for boligudbygning som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for, men set i et samlet og regionalt perspektiv vurderes Kommuneplan 2005-2017 at få relativt begrænsede indvirkninger på energiforbruget i forhold til den nuværende kommuneplan.

Der er enkelte af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, der berører kirkebeskyttelseslinierne og grænser op til fortidsminder. En del af et af rammeområderne berører et særligt kulturhistorisk interesseområde og ligger desuden i et større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturinteresser.

Kommuneplanens indvirkning på den arkitektoniske arv og det fremtidige arkitektoniske miljø kan generelt ikke vurderes på dette vidensniveau, da bolig- og erhvervsbyggerierne fysiske udtryk ikke kendes før senere i planforløbet.

Samtlige nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder ligger i kystnærhedszonen undtagen tre af de fire fremtidige arealudlæg ved Skårup.

Ingen af de nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder ligger i landskabsbeskyttelsesområder med særlige landskabelige og/eller geologiske interesser, men en del af et af rammeområderne berører et større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturinteresser.

De nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder i kystnærhedszonen ligger alle bag eksisterende byområder og har generelt en udbygningsretning væk fra kysten - på nær nogle enkelte, der dog kystværts afgrænses af større veje og giver en naturlig visuel afrunding af byområdet mod det åbne land.

Hovedparten af de nye og ændrede rammeområder ligger inden for eller i kanten af eksisterende byområder, med enkelte undtagelser ved området til offentlige formål (SID skolen) i den østlige del af Svendborg, det rekreative område på nord Tåsinge, fritidsområdet på Thurø samt boligområdet ved Lundby på Tåsinge.

Boligområderne i Skårup og boligområderne i den vestlige del af Svendborg ligger i udkanten af byområdet, mens boligområdet ved Lundby på Tåsinge ligger uden for.

Erhvervsområderne er placeret centralt i Svendborg omkring hovedfærdselsårene og de grønne områder.

0-alternativet

0-alternativet - og dermed sammenligningsgrundlaget for den gennemførte miljøvurdering - er den nuværende status og situation med den arealanvendelse og de målsætninger og handlemuligheder, der ligger i den nuværende kommuneplan.

Forslag til afbødende foranstaltninger og overvågning

Det er vigtigt, at der i den efterfølgende mere detaljerede by- og trafikplanlægning indarbejdes tiltag for at undgå eller reducere (eller kompensere for) eventuelle negative miljøpåvirkninger af Kommuneplan 2005-2017.

Det er ikke muligt at opstille helt konkrete og præcise forslag på det detaljerings- og vidensniveau, som findes i Kommuneplan 2005-2017, men i miljørapporten er der opstillet en række overordnede forslag til overvågning af miljøeffekterne af kommuneplanen inden for de forskellige miljøparametre i miljøvurderingsloven. Derudover vil miljøeffekterne af kommuneplanen blive fulgt i den fortløbende kommune- og lokalplanlægning og forskellige sektorplaner, bl.a. trafikplaner og spildevandsplaner m.fl.

Metode og opgaveafgrænsning

Miljøvurderingen skal principielt omfatte både hovedstruktur og rammedel i det omfang, at der er tale om ændringer i forhold til den tidligere kommuneplan. Afgørende for hvilke elementer i kommuneplanen, der skal miljøvurderes, er i hvilket omfang, der fastlægges rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter. Dette sker helt konkret i rammebestemmelserne, men også hovedstrukturen kan gennem mål og handlinger virke disponerende for fremtidige anlægstilladelser til projekter.

Detaljeringsgraden af miljøvurderingen skal principielt følge den pågældende plans detaljeringsgrad. Det indebærer således, at miljøvurderingen af kommuneplanen ikke er nær så detaljeret som fx lokalplaner. I stedet giver kommuneplanen mulighed for at vurdere de kumulative og synergistiske konsekvenser og helheden i kommunen samt sammenhængen mellem de forskellige aspekter, hvilket er et væsentligt formål med miljøvurdering. Der er i afgrænsningen af opgaven således lagt vægt på at få en tilstrækkelig bredde i miljøvurderingen og at holde den på det meget overordnede plan, hvorimod der ikke gås så langt ned i dybden. Det er også dette mere overordnede plan kommuneplanen befinder sig på, og her den har styrke.

Udgangspunkt for miljøvurderingen

Det er det overordnede perspektiv, som bliver prioriteret i forbindelse med miljøvurderingen af kommuneplanen. Derfor er der ikke blevet lavet egentlige individuelle miljøvurderinger på de enkelte bestemmelser for konkrete områder, da man derved vil tabe det overordnede og helhedsorienterede sigte. Men de enkelte rammeområder og deres bestemmelser er dog gennemgået med hensyn til, hvilke potentielle indvirkninger de kan have i forhold til miljøvurderingslovens miljøparametre. Miljøvurderingen af rammebestemmelserne er derfor også foretaget på et overordnet niveau, hvor der er set på de nye og ændrede byggemuligheder som et samlet hele - i sammenhæng med anden relevant planlægning. Rammebestemmelserne er opstillet i et skema med hensyn til deres potentielle væsentlige miljøpåvirkning i forhold til lovens miljøparametre samt mulige synergistiske, kumulative og langsigtede virkninger. Dette skema findes bagerst i bilaget, og kan anvendes som et brugbart værktøj i forbindelse med efterfølgende screeninger og miljøvurderinger af lokalplaner, idet de behandlede rammebestemmelser allerede er screenet i forhold til lovgivningens miljøaspekter.

Miljøvurderingen omfatter de nye og ændrede rammebestemmelser samt ændringer i hovedstrukturen, hvilket i praksis betyder nye mål, handlemuligheder og eventuelle andre rammesættende udsagn inden for de tre temaer:

- Byvækst og byomdannelse
- Bosætning
- Erhverv

Arbejdsmetode

Miljøvurderingen er gennemført i tre "faser" - en gennemgang af hovedstrukturen, af rammebestemmelserne og endeligt en sammenfattende miljøvurdering.

Hovedstrukturen

Alle mål, handlinger og eventuelle andre udsagn, der sætter rammer for fysiske anlæg i dag eller i fremtiden, og som er nye i forhold til tidligere planer er opstillet i en matrice sammenholdt med lovens parametre.

Matricen indeholder en umiddelbar vurdering af, hvorvidt det pågældende mål / handlemulighed kan medføre en påvirkning (på lang og kort sigt), og om denne påvirkning er positiv, neutral eller negativ, samt en vurdering af hvor væsentlig påvirkningen er.

Miljøvurderingen af hovedstrukturen udføres på de tre temaer og her beskrives: Status, mål, handlemuligheder, miljøvurderingen samt forslag til afbødning og til overvågning.

Rammebestemmelserne

Alle nye og ændrede rammebestemmelser er opstillet og sammenholdt med lovens parametre. Hertil er anvendt en matrice/skema, så den fornødne systematik, oversigt og helhedsbetragtning er sikret. Matricen kan efterfølgende anvendes ifm. screening af lokalplaner for de pågældende rammer.

Matricen udfyldes med en umiddelbar vurdering af, hvorvidt arealudlægget / rammebestemmelsen kan medføre en påvirkning (på lang og kort sigt), og om denne påvirkning er positiv, neutral eller negativ, samt en vurdering af hvor væsentlig påvirkningen er.

Sammenfattende miljøvurdering

På baggrund af de to matricer og delarbejder for henholdsvis hovedstruktur og rammebestemmelser beskrives kommuneplanens samlede påvirkning af miljøet, herunder 0-alternativet og forslag til afbødende foranstaltninger og overvågning.

Miljøvurdering af hovedstrukturen

Kommuneplanens hovedstruktur indeholder de overordnede og generelle bestemmelser for kommunen. Miljøvurderingen gennemføres på de forskellige mål og handlemuligheder beskrevet i hovedstrukturen under de tre temaer: Byvækst og byomdannelse, bosætning og erhverv / detailhandel. Da der er tale om mere overordnede udsagn - ofte uden præcis angivelse af lokalitet - er vurderingen hovedsagelig af en mere overordnet og kvalitativ karakter - fx er der ikke anvendt webGIS til vurderingen i samme omfang som til vurderingen af de konkrete rammeområder. Udover de 23 nye og ændrede rammeområder - herunder otte nye arealudlæg - findes der i hovedstrukturen en række fremtidige byudviklingsområder. Disse områder er behandlet under kapitlet "Sammenfattende miljøvurdering".

Den påtænkte boligudbygning og bosætningsstrategi vil kunne styrke grundlaget for detailhandelen og erhvervslivet generelt og vil kunne medvirke til at modvirke den negative udvikling i befolkningstallet.

Mål og handlingsmuligheder

De nye mål og de nye handlingsmuligheder i kommuneplanen findes i afsnittene om de tre temaer i hovedstrukturen. I hovedstrukturen er der ikke fundet andre "rammesættende udsagn" i de enkelte afsnit udover de, der er nævnt under detailhandel i erhvervsafsnittet.

Byvækst og byomdannelse

Det er vigtigt, at de konkrete byvækstmuligheder vurderes i forhold til stedets konkrete forudsætninger i form af infrastruktur og naturgivne bindinger og fastlægges under hensyntagen til, at balancen og strukturen i lokalområdet ikke forrykkes. Svendborg Kommune har besluttet, at der ikke skal være vækstmulighed i alle byområder, men at den egentlige byvækst skal ske i den vestlige del af byen. Det vurderes, at kommunen har taget vidtrækkende hensyn til de forskellige bindinger og interesser i områderne, og der er skabt en fornuftig balance mellem benyttelse og beskyttelse. Beskyttelse af natur og miljø, landskab, jordbrug, kulturhistorie, nationale interesser i kystområderne, grundvandsbeskyttelse, vandindvinding, fremtidige vejanlæg, trafikikkerhed og støjensyn. Det er dog samtidigt klart, at hvis ingen af disse interesser skal påvirkes negativt, ville der være meget begrænsede muligheder for byvækst. Svendborg Kommune vurderer, at der så kun ville være begrænset mulighed for byvækst omkring Egense i vest, Holmdrup i nordøst og Melby midt på Tåsinge. Altså meget indskrænkede udbygningsmuligheder i tilknytning til det eksisterende bymønster.

Det er derfor nødvendigt at vægte de forskellige miljøparametre og i nogle tilfælde tilsidesætte enkelte af disse interesser. Det vurderes, at især grundvandsbeskyttelse, trafikale forhold, støjforhold og kystlandskabet (regionale og nationale interesser) et blevet vægtet højt, og at byvæksten sker i retninger væk fra kysten.

Planlægningen vurderes at være fornuftigt afvejet og balanceret på baggrund af det brede bæredygtighedsbegreb, der også omfatter materielle goder og befolkningens sundhed - herunder de mulige positive socioøkonomiske aspekter.

Variation i boligtyper og funktioner samt kvalitet i planer, byrum, arkitekturen og materialerne kan i betydelig grad medvirke til at skabe socialt og kulturelt bæredygtige boligområder. Samtidigt kan multifunktionelle byområder medvirke til at reducere transporten til og fra arbejdsplads og indkøbsmuligheder. Den samme effekt kan forventes som følge af variation i boligsammensætningen i alle lokalområder, bydele med egne identiteter og udbud tilpasset efterspørgslen.

Et af de vigtigste aspekter i planlægningen, som det blandt andet fremgår af landsplandirektivet, der i øjeblikket er i høring, er, at planlægningen skal sikre adskillelsen mellem by og land. Det er derfor et væsentligt udsagn i handlemulighederne, at Svendborg Kommune netop nævner, at det er vigtigt, at overgangen mellem by og land gives særlig opmærksomhed, og at landskabet er et vigtigt element til sikring af visuelle og rumlige kvaliteter i arbejdet med afrunding af byområdet.

En bevarelse og styrkelse af landsbyerne på baggrund af en systematisk registrering kan sammen med en arkitekturpolitisk handlingsplan med politisk ejerskab danne baggrund for en bæredygtig udvikling af disse. Landsbyerne har brug for nye funktioner og skal redefineres. Landsbyerne, hovedgårdene og købstadsmiljøerne er en væsentlig del af kulturarven og ifølge undersøgelser en meget vigtig parameter for blandt andet bosætning og erhvervsudvikling. Et

velbevaret kulturmiljø, herunder landsby- og købstadsmiljøer kan give et område den identitet og de deraf følgende gode historier, der kan være med til at sikre udvikling og dynamik. Bevarelse af lokal byggeskik og lokale traditionelle materialer er også kulturarv og kan med fordel indgå i arkitekturpolitikken. Registreringen af landsbyerne og andre kulturmiljøer kan med fordel foregå efter den måde, som Kulturarvsstyrelsen anbefaler, og som bl.a. Langeland har anvendt.

En "løbende" forbedring af byrummene med en fornuftig indpasning af parkeringshuse kan være med til at styrke bykvaliteten og dermed bosætningen og samtidig nedsætte trafikarbejdet i form af mindre kørsel efter parkeringsmuligheder. Samspelet mellem den fysiske planlægning og trafikken er også et vigtigt aspekt i et nationalt perspektiv. Der er derfor også set på dette aspekt i den sammenfattende miljøvurdering.

Med hensyn til planlægningen på Fyn peger Miljøministeriet blandt andet på mulighederne for at opbygge bynetværk og satse på bl.a. innovation, forskning og videnserhverv, hvilket kommuneplanen i høj grad lægger op til med blandt andet forskerparken på havnen.

Bosætning

Svendborg Kommune vil udarbejde en strategi, der kan anvendes i en aktiv bosætningspolitik. Strategien skal omhandle opkøb af jord og byggemodning af arealer til boligformål. Det vurderes, at kommunen gennem opkøb af rigelige arealressourcer, planlægning og udlæg af arealer til fremtidige boligområder kan give et klart signal til omverdenen om, at der i Svendborg er tillid til fremtiden og vilje til at foretage de nødvendige planmæssige tiltag og investeringer, så der kan skabes et grundlag for en fortsat positiv udvikling og bæredygtig udvikling af et område, hvor der ifølge kommunens befolkningsprognose forventes en svag stigning i perioden 2005 og frem til 2010 og derefter forventes et svagt fald i befolkningstallet til 43.042 i begyndelsen af 2019 - svarende til et samlet fald på 0,3 % over hele perioden.

Erhverv

Den store fokus på at fastholde og udvikle Svendborg Kommune som et vækstcenter for videnserhverv med en stor social- og sundhedssektor og et betydeligt uddannelsesområde kan være med til at tiltrække yderligere institutioner til kommunen og markere den som et regionalt centrum for kreative og oplevelsesrelaterede erhverv. Fokus på styrkelse af de lokaliseringsfaktorer, der fastholder og øger den kreative klasse i Svendborg Kommune vil sammen med en forskerpark på havnen i Svendborg naturligvis kunne medvirke til at forstærke denne effekt. Det vurderes, at en forskerpark på havnen i Svendborg vil kunne skabe et betydeligt og attraktivt forskningsmiljø, hvor videnvirksomheder ligger i et attraktivt bynært miljø.

Motorvejen til Svendborg vil få stor betydning for kommunens tiltrækningskraft på nye borgere og nye virksomheder og institutioner. Den påtænkte sammenhængende planlægning af arealerne omkring motorvejens indføring - blandt andet med et mindre transportcenteranlæg og erhvervsområde - er naturligvis vigtige planopgaver, der skal løses under hensyntagen til beskyttelsen af de natur- og kulturmæssige værdier i området.

Arbejdet med at fastholde kommunens styrkeposition inden for jern- og metalindustrien og den påtænkte erhvervsområdeanalyse kan ligeledes sammen med etableringen af et mindre transportcenter tæt på A9 og den nye motorvej være med til at give den dynamik, der skal til for at sikre en fortsat udvikling og vækst - også inden for mere utraditionelle erhvervstyper.

Detailhandel

Det vurderes, at udvidelserne af de eksisterende butikker i lokalområderne, i bymidten, udpegning af nye lokaliseringsområder sammen med en stor koncentration af strøgorienterede dagligvare- og udvalgsvarebutikker og en udvidelse af strøgområdet kan give den ønskede styrkelse af Svendborg som handelsby. Det kan dermed være med til at give den dynamik, der skal til for at sikre en fortsat udvikling og vækst. Hvis det lykkes at etablere Svendborg som et nationalt centerområde for maritime varegrupper som lystbåde, sejlerudstyr, fiskeriudstyr, m.v. vurderes det at kunne medvirke betydeligt og positivt til kommunens samlede udvikling. Dette arbejde hænger desuden godt sammen med målet om at markere Svendborg Kommune som centrum for kreative og oplevelsesrelaterede erhverv.

Miljøvurdering af rammebestemmelserne

Kommuneplan 2005-2017 indeholder 23 nye og ændrede rammeområder som nedenfor gennemgås med hensyn til deres potentielle væsentlige miljøpåvirkning i forhold til lovens miljøparametre samt mulige synergistiske, kumulative og langsigtede virkninger. Af de 23 nye og ændrede rammeområder er de otte nye arealudlæg. Der er tale om ét nyt boligområde, ét nyt erhvervsområde, to områder med blandet bolig og erhverv og fire nye områder til rekreation og fritidsformål.

Alle nye og ændrede rammebestemmelser er vurderet i forhold til lovens parametre. Hertil er anvendt en matrice/skema, så den fornødne systematik, oversigt og helhedsbetragtning er sikret. Matricen findes som bilag I.

Opsamling på skema

Kommuneplanens nye og ændrede rammeområder ligger næsten alle i kystnærhedszone, hvilket kræver særlige overvejelser i forhold til de fysiske anlægs betydning for kystlandskabet. Alle rammeområderne ligger i områder med drikkevandsinteresser og nogle få i områder med særlige drikkevandsinteresser eller nitratfølsomt indvindingsområde. Samtidig indeholder flere af grundene i rammeområderne en jordforurening. De forurenede grunde er grunde, til boligbebyggelse, erhverv og fritidsformål.

Sammenfattende miljøvurdering

Udover de 23 nye og ændrede rammeområder og en række mål og handlingsmuligheder for de tre temaer: Byvækst og byomdannelse - Bosætning og Erhverv / detailhandel findes der i hovedstrukturen en opgørelse over fremtidige boligudlæg. Det drejer sig om 107,4 ha fordelt på tre etaper på henholdsvis 45,8, 30, 7 og 30,9 ha, men det er kun et udlæg på 4,5 ha ved Kogtvedvej som er nyt.

Disse områder er blevet vurderet i forhold til deres sårbarhed med hensyn til udvalgte relevante miljøparametre og vurderingen er derefter indarbejdet i nærværende sammenfattende miljøvurdering.

På baggrund af miljøvurderingen af henholdsvis hovedstrukturen - herunder de fremtidige byudviklingsområder samt rammebestemmelserne beskrives nedenfor kommuneplanens samlede påvirkning af miljøet, herunder 0-alternativet og forslag til afbødende foranstaltninger og overvågning.

Der er her lagt særlig vægt på de regionalt og nationalt mest interessante miljøaspekter som grundvandsbeskyttelse, (kyst)landskabsværdier, biologisk mangfoldighed, kultur- og naturværdier. De andre miljøaspekter er hovedsageligt af mere lokal interesse og væsentlighed.

Biologisk mangfoldighed / flora og fauna

Der er ingen af arealudlæggene eller andre udsagn i Kommuneplan 2005-2017, der berører (ligger i eller grænser op til) internationale beskyttelsesområder, EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområder (NATURA 2000). Kommuneplanen vurderes derfor ikke at kunne påvirke sådanne områder væsentligt, da der heller ikke udlægges områder til forurenende virksomheder fra hvilke emissioner kunne påvirke disse sårbare områder over længere afstande.

Nogle af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, berører områder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Det er naturtyper som: søer, moser, vandløb og overdrevsarealer samt beskyttede diger. (Se bilag). Nogle vurderes umiddelbart at kunne blive positivt påvirket af kommuneplanen, men generelt vil byvækst i disse områder kunne have en betydelig negativ påvirkning på de beskyttede naturtyper, og det anbefales derfor, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse. Blandt andet ved at friholde områderne fra bebyggelse og andre uønskede aktiviteter.

Skovbyggelinier overskrides af arealudlæggene, men ikke nødvendigvis med bygninger. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til skovbyggelinierne, der generelt bør friholdes fra bebyggelse og andre anlæg og aktiviteter.

Fredning ved Skårup: Det er ikke muligt at vurdere miljøindvirkningen nærmere på dette vidensniveau, og det skal undersøges nærmere i den efterfølgende lokalplanlægning.

På Nord Tåsinge og ved Kogtvedvej berører de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byområder et særligt biologisk interesseområde. På Nord Tåsinge er der også et naturområde af regional betydning, og rammeområdet støder samtidigt op til et fredet område. På Thurø berører arealudlægget naturområde af lokal / regional betydning. Der er dog her tale om et område der begrænses i forhold til det eksisterende udlæg. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige naturinteresser.

Befolkningen / menneskers sundhed

Nye boliger vil give flere indbyggere, som igen vil generere mere vejtrafik med deraf følgende gener i form af støjproblemer, øget utryghed og sikkerhed, barriereeffekt (udtryk for oplevelsen af ikke at kunne krydse eller færdes langs befærdede veje). Trafikarbejdet vil dog som følge af en mere balanceret lokalcenter- og detailhandelstruktur kunne reduceres tilsvarende. Området ved Odensevej i den nordlige bydel, hvor der er planlagt en udvidelse af genbrugspladsen, vurderes at kunne få en særlig belastning, da der i området vil være støj fra nærliggende motorsportsbane, skydebane og fra planlagt fremtidig vej. Her vil der kunne opstå væsentlige kumulative støjproblemer.

Støj fra vejtrafik er et stort miljøproblem, der har stor indflydelse på en lang række borgers sundhed og livskvalitet, og som derfor skal tages alvorligt. Støjforhold og -problemer vil kunne reguleres i den efterfølgende lokalplanlægning og byggesagsbehandling efter gældende miljølovgivning.

Forbruget af miljøfremmede stoffer som følge af Kommuneplan 2005-2017 vurderes at være relativt begrænset set i et samlet og regionalt perspektiv.

Vand / drikkevandsinteresser

Alle rammeområderne ligger i områder med drikkevandsinteresser og nogle få i områder med særlige drikkevandsinteresser eller nitratfølsomt indvindingsområde. Alle nye arealudlæg sker på områder, der i dag er i landbrugsdrift, men det er ikke med det nuværende vidensniveau muligt at vurdere, hvorvidt byudvikling er bedre for vandmiljøet end landbrugsdrift med hensyn til beskyttelse af drikkevandet. Det afhænger blandt andet af, om Svendborg Kommune kan og vil benytte muligheden for at tinglyse deklarationer på ejendommene med forbud mod pesticidanvendelse.

I Kommuneplan 2005-2017 udlægges ikke nye arealer til forurenende virksomheder eller potentielt forurenende virksomheder - kun til blandede bolig- og erhvervsområder.

Vandforbruget vil stige med de nye muligheder for boligudbygning, som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for, men set i et samlet og regionalt perspektiv vurderes Kommuneplan 2005-2017 at få relativt begrænsende indvirkninger på grundvandsressourcerne i forhold til den nuværende kommuneplan.

Jord

Flere af grundene i rammeområderne indeholder jordforureninger i større eller mindre grad. De forurenede grunde er både grunde, der forventes bebygget med boliger og grunde, der forventes benyttet til erhvervs og fritidsformål. Der udlægges i kommuneplanen dog ikke nye arealer til forurenende virksomheder eller potentielt forurenende virksomheder - kun blandede bolig- og erhvervsområder. Med det foreliggende kendskab til forureninger på dette vidensniveau vurderes Kommuneplan 2005-2017 ikke at få væsentlige negative indvirkninger på jordforhold i forhold til den nuværende kommuneplan.

Affaldsproduktionen vurderes at blive forøget som følge af Kommuneplan 2005-2017, men vurderes ikke at have væsentlige miljøindvirkninger set i et samlet og regionalt perspektiv.

Luft og klima

Mange af kommuneplanens konkrete rammeområder og arealudlæg vil kunne medføre forøget trafik og dermed forøgede emissioner, men samtidig indeholder Kommuneplan 2005-2017 dog også andre mål og handlinger, der kan medvirke til at reducere transportarbejdet og dermed også emissionerne. Set i et samlet og regionalt perspektiv

vurderes Kommuneplan 2005-2017 derfor ikke at få væsentlige negative indvirkninger på luft og klima i forhold til den nuværende kommuneplan.

Energiforbruget vil stige betragteligt med de nye muligheder for boligudbygning som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for, men set i et samlet og regionalt perspektiv vurderes Kommuneplan 2005-2017 at få relativt begrænsede indvirkninger på energiforbruget i forhold til den nuværende kommuneplan.

Materielle goder

Forbruget af en lang række forskellige materialer, produkter og råstoffer vil stige som følge af de nye muligheder for boligudbygning som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for, men set i et samlet og regionalt perspektiv vurderes forbruget ikke være væsentligt i forhold til den nuværende kommuneplan.

Kulturarv

Der er nogle af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, der berører kirkebeskyttelseslinierne og grænser op til fortidsminder. En del af et af rammeområderne berører et særligt kulturhistorisk interesseområde og ligger desuden i et større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturinteresser.

Valdemar Slot på Tåsinge er et meget værdifuldt kulturmiljø. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturarvsinteresser.

Kommuneplanens indvirkning på den arkitektoniske arv og det fremtidige arkitektoniske miljø generelt kan ikke vurderes på dette vidensniveau, da bolig- og erhvervsbyggeriernes fysiske udtryk ikke kendes før senere i planforløbet.

Landskab / kystlandskab

Samtlige nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder ligger i kystnærhedszonen undtagen tre af de fire fremtidige arealudlæg ved Skårup.

Ingen af de nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder ligger i landskabsbeskyttelsesområder med særlige landskabelige og/eller geologiske interesser, men en del af et af rammeområderne berører et større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes nærmere på dette vidensniveau, men der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturinteresser.

De nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder i kystnærhedszonen ligger alle bag eksisterende byområder og har generelt en udbygningsretning væk fra kysten - på nær nogle enkelte, der dog mod kystsiden afgrænses af større veje og giver en naturlig visuel afrunding af byområdet mod det åbne land.

Hovedparten af de nye og ændrede rammeområder ligger inden for eller i kanten af eksisterende byområder med enkelte undtagelser - bl.a. området til offentlige formål (SID skolen) i den østlige del af Svendborg, det rekreative område på nord Tåsinge, fritidsområdet på Thurø samt boligområdet ved Lundby på Tåsinge.

Boligområderne i Skårup, boligområderne i den vestlige del af Svendborg ligger i udkanten af byområdet og boligområdet ved Lundby på Tåsinge ligger uden for.

Erhvervsområderne er placeret centralt i Svendborg omkring hovedfærdselsårene og de grønne områder.

Trafik

Se afsnittet: Befolkningen / menneskers sundhed.

Bystruktur og arealforbrug

I kommuneplan 2005 - 2017 udlægges der nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder på samlet 78,6 ha fordelt på 4,5 ha boligudlæg, 2,5 ha erhvervsudlæg og 71,6 ha udlæg til rekreation og fritidsformål.

De nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder er i meget høj grad placeret i forbindelse med eksisterende byområder og veje, hvilket betyder, at de hidtidige samfundsmæssige investeringer i infrastruktur som veje,

spildevands- og fjernvarmesystemer samt kollektive trafik- og servicefunktioner så som skoler og institutioner understøttes og udnyttes. Det betyder, at de fleste trafikmål og servicefunktioner så som skoler og indkøbsmuligheder kan nås med cykel eller til fods, hvilket igen vil medvirke til at reducere biltrafikken.

Kumulative, synergistiske og langsigtede indvirkninger

Der er ingen arealudlæg, mål eller handlingsmuligheder, der vurderes at ville få en grænseoverskridende indvirkning eller vurderes at kunne udgøre en fare for menneskers sundhed og miljø. Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning vurderes hovedsageligt til at være på lokalt niveau, og der er ingen arealudlæg, mål eller handlingsmuligheder, der vurderes at påvirke værdien og sårbarheden af de berørte områder væsentligt. Der er ingen arealudlæg, mål eller handlingsmuligheder, der berører internationale beskyttelsesområder.

Som det fremgår af matricerne med de enkelte rammeområder samt hovedstrukturens mål og handlingsmuligheder sammenholdt med lovens miljøparametre i bilaget, kan der være kumulative og synergistiske negative effekter med hensyn til biologisk mangfoldighed, flora og fauna, vand, jord og kulturarv i forbindelse med den sammenhængende planlægning af arealerne omkring motorvejens indføring og udlægningen af et område mellem A9 og motorvejen til et mindre transportcenteranlæg og erhvervsformål. Samtidigt kan der være kumulative og synergistiske positive effekter med hensyn til materielle goder / socio-økonomiske fordele.

Med hensyn til detailhandelen kan der være væsentlige kumulative og synergistiske positive effekter i forhold til materielle goder / socio-økonomiske fordele.

Også med hensyn til forskerparken kan der være væsentlige positive kumulative og synergistiske effekter i forhold til materielle goder / socio-økonomiske fordele, når forskerparken og havnen bliver en del af en større byforskønnelse og omdannelse af offentlige byrum og -pladser.

Sammenfatning - det indbyrdes forhold mellem samtlige faktorer

Sammenfattende viser miljøvurderingen, at de nye konkrete rammeområder og de opstillede mål og handlemuligheder inden for de tre kommuneplantemaer kan medføre væsentlige langsigtede og negative indvirkninger på nogle miljøparametre, som biologisk mangfoldighed/flora og fauna, landskab og kulturarv - hvis ikke der træffes de fornødne forholdsregler og afbødende foranstaltninger. Men miljøvurderingen viser samtidig, at der også kan komme væsentlige langsigtede og positive indvirkninger på miljøet, hvis man anvender det brede bæredygtigheds- og miljøbegreb, som netop miljøvurderingsloven foreskriver. Det er ikke mindst de mere socio-økonomiske aspekter, som kan ligge i lovens miljøparametre: Befolkningen og menneskers sundhed samt materielle goder. Her vil kommuneplanen kunne medvirke til, at der opnås den dynamik, der skal til for at imødegå den negative vækst og udvikling i befolkningen og beskæftigelsen i kommunen.

Det vurderes, at der i kommuneplanen er truffet afvejninger, der kan medvirke til at reducere de mest væsentlige og negative indvirkninger på miljøet, idet ikke mindst de kystlandskabelige interesser og drikkevandsinteresserne samt de biologiske interesser er blevet vægtet højt og tilgodeset i stort omfang. Naturligvis under hensyntagen til de aktuelle økonomiske, administrative og lovgivningsmæssige forhold.

Set i en større sammenhæng vurderes det derfor samlet, at miljøindvirkningerne ikke vil blive forøget væsentligt, som følge af Kommuneplan 2005-2017.

Alle ændringer i forhold til den eksisterende kommuneplan - herunder udnyttelse af de nye og ændrede rammeområder, vil som tidligere nævnt kræve yderligere lokalplanlægning, hvor mere detaljerede vilkår og afbødende foranstaltninger kan fastlægges.

0- alternativet

0-alternativet - og dermed sammenligningsgrundlaget for den gennemførte miljøvurdering - er den nuværende status og situation med den arealanvendelse og de målsætninger og handlemuligheder, der ligger i den nuværende kommuneplan. Det er dette 0-alternativ, der er brugt i miljøvurderingen af Kommuneplan 2005-2017.

0-alternativet i forbindelse med detailhandel i kommuneplanens hovedstruktur / centerområderne (ny udlæg, ændrede rammebestemmelser) er, at der ikke udlægges de nødvendige arealudlæg for at sikre / understøtte Svendborgs udviklingsmuligheder og vækst. For Thurøs vedkommende vil alternativet være manglende muligheder for at sikre serviceudbud i form af butikker, der kan holde "liv" i lokalsamfundet.

0-alternativet i forbindelse med erhverv i kommuneplanens hovedstruktur / erhvervsområderne (ny udlæg, ændrede rammebestemmelser) er, at der ikke udlægges de nødvendige arealudlæg for at sikre tiltrækningskraft på de erhvervstyper, som kan være med til at understøtte Svendborgs udviklingsmuligheder og vækst.

Forslag til afbødende foranstaltninger og overvågning

Det er vigtigt, at der i den efterfølgende mere detaljerede by- og trafikplanlægning foretages forskellige tiltag for at undgå og reducere eller kompensere for eventuelle negative miljøpåvirkninger af Kommuneplan 2005-2017.

Det er ikke muligt at opstille helt konkrete og præcise forslag på det detaljerings- og vidensniveau som findes i Kommuneplan 2005-2017, men nedenfor er opstillet en række overordnede forslag til overvågning af miljøeffekterne af kommuneplanen. Derudover vil miljøeffekterne af kommuneplanen blive fulgt i den "løbende" kommune- og lokalplanlægning og forskellige sektorplaner, bl.a. trafikplaner og spildevandsplaner m.fl.

Der er nogle af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, der berører områder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Det anbefales, at der tages størst muligt hensyn til disse naturområder og – typer i den efterfølgende planlægning - blandt andet ved at friholde områderne fra bebyggelse og andre uønskede aktiviteter.

Skovbyggelinier overskrides af arealudlæggene, men ikke nødvendigvis med bygninger. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til skovbyggelinierne, der generelt bør friholdes fra bebyggelse og andre anlæg og aktiviteter.

På Nord Tåsinge og ved Kogtvedvej berører de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byområder et særligt biologisk interesseområde. På Nord Tåsinge er der også et naturområde af regional betydning, og rammeområdet støder samtidigt op til et fredet område. Også på Thurø berører de nye arealudlæg naturområde af lokal / regional betydning. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse særlige interesseområder - blandt andet ved at friholde disse fra bebyggelse og andre uhensigtsmæssige anlæg og aktiviteter.

Af hensyn til beskyttelse af drikkevandet anbefales det, at vandforbruget, vandkvaliteten og vandbalancen løbende følges. Det anbefales at muligheden for at tinglyse deklarationer på ejendommene med forbud mod pesticidanvendelse overvejes.

Flere af grundene i rammeområderne indeholder jordforureninger i større eller mindre grad, og det anbefales at disse jordforureningers omfang og art i den efterfølgende planlægning undersøges nærmere, så der kan træffes de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med anvendelsen til boliger og erhvervs og fritidsformål.

Energiforbruget vil alt andet lige stige betragteligt med den boligudbygning som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning og byggesagsbehandling samt rådgivning af bygherrer gennemføres forskellige tiltag for at reducere energiforbruget.

Forbruget af en lang række forskellige materialer, produkter og råstoffer vil stige som følge af de nye muligheder for boligudbygning, som Kommuneplan 2005-2017 giver mulighed for. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning og byggesagsbehandling samt rådgivning af bygherrer gennemføres forskellige tiltag for at reducere forbruget af ikke mindst materialer med flest miljøfarlige stoffer.

Der er nogle af de nye og ændrede rammeområder og fremtidige byudviklingsområder, der berører kirkebeskyttelseslinierne og grænser op til fortidsminder. Der må i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse meget væsentlige kulturinteresser. Ikke mindst Valdemar Slot på nord Tåsinge er et meget værdifuldt kulturmiljø.

Kommuneplanen vil alt andet lige have en væsentlig indvirkning på den arkitektoniske arv og det fremtidige arkitektoniske miljø. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst muligt hensyn til disse aspekter, der har stor betydning for befolkningens sundhed og de sociale miljøaspekter. Det kan eventuelt udarbejdes i en arkitekturpolitik.

En stor del af de nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder ligger relativt tæt på kysten og kan i nogen grad påvirke kystlandskabet. Det anbefales, at der i den efterfølgende planlægning tages størst mulig hensyn til kystlandskabet og større sammenhængende landskaber som området i den østlige del af Svendborg samt de naturskønne områder på nord Tåsinge og Thurø.

I Kommuneplan 2005-2017 udlægges der store områder til byudvikling, og Svendborg Kommune har som mange andre kommuner gennem en lang årrække inddraget relativt store områder med landbrugsjord til byudvikling. Det anbefales, at det i den efterfølgende planlægning overvejes, om man nogle steder kunne bygge højere og tættere og i mindre omfang inddrage ubebyggede arealer - og fortsat samle nye arealudlæg og fremtidige byvækstområder i forbindelse med eksisterende byområder og veje. Der kan eventuelt opstilles og vedtages retningslinier, som kan sikre, at der bygges tættere og højere end tidligere - så inddragelsen af "jomfruelig" jord begrænses.

Det anbefales at særligt trafikforholdene overvejes nøje takt med byudviklingen. Det er således vigtigt, at det i den efterfølgende mere detaljerede by- og trafikplanlægning sikres, at der etableres gode og sikre stisystemer og gangstier, så væsentlige mål og servicefunktioner som skole og indkøbsmuligheder kan nås med cykel eller til fods, hvilket igen vil medvirke til at reducere biltrafikken og øge folkesundheden. Det er ligeledes vigtigt, at der tages højde for eventuelle kapacitets- og trafikikkerhedsproblemer og etableres de fornødne trafikikkerhedstiltag. Der kan med fordel udarbejdes en samlet trafikplan for centerområderne, hvilket kan være med til at modvirke uhensigtsmæssig trafikafvikling - herunder tung / erhvervstrafik gennem fx boligområder.

Støj fra vejtrafik er et stort miljøproblem, der har stor indflydelse på en lang række borgers sundhed og livskvalitet, og som derfor skal tages alvorligt. Støjforhold og -problemer vil kunne reguleres i den efterfølgende lokalplanlægning, byggesagsbehandling efter gældende miljølovgivning. Det kan fx være i form af placeringen af boliger og friarealer, udlæg af areal til støjskærmende foranstaltninger mm. Der kan eventuelt opstilles og vedtages retningslinier eller en egentlig støjhandlingsplan, som kan sikre, at antallet af støjbelastede boliger reduceres.

Bilag

Bilag 1: Skema / matrice brugt i forbindelse med gennemgangen og miljøvurderingen af de nye og ændrede rammebestemmelser.

Bilag 2: Skema / matrice brugt i forbindelse med miljøvurderingen af de nye og ændrede mål, handlemuligheder og andre rammesættende udsagn.

Bilag I

Metodik i gennemgangen af rammeområderne

I skemaet gennemgås miljøstatus for de udlagte rammeområder enkeltvist i forhold til parametrene i loven om miljøvurdering af planer og programmer. Oplysningerne er hentet på Fyns Amts WebGIS og i udkastet til kommuneplanen fra Svendborg Kommune. Den skematiske gennemgang opstilles for at skabe overblik over områdernes individuelle miljøpåvirkninger samt for at opnå den fornødne systematik til hjælp i den efterfølgende helhedsbetragtning. Gennemgangen danner dernæst udgangspunkt for en bedømmelse af de kumulative og synergistiske miljøindvirkninger af rammeområdernes placering i forhold til hinanden. Samtidig kan skemaet benyttes som udgangspunkt for miljøvurderingsscreeningerne af de specifikke rammeområder i forbindelse med lokalplanlægningen for rammeområderne.

På baggrund af det nuværende vidensniveau er miljøindvirkningerne vurderet i forhold til, hvor kort- eller langsigtet indvirkningen forventes at være. Ligeledes er det, hvor det er muligt, vurderet om påvirkningen er positiv, neutral eller negativ.

Særlige opmærksomhedspunkter

Østre bydel, Ørkildsvej, Lerchesvej: Udlagt til blandet bolig og erhverv. På begge grunde findes der støj fra vejen. Rammeområdet ligger i forbindelse med det gamle banelegeme, hvor man kan forvente jordforurening. Der er boliger, som grænser op til området - dagligvarebutikker/fremstillings- og værkstedsvirksomheder, som kan generere støj. En dagligvarebutik vil generere en betydelig trafik med deraf følgende problemer - herunder blandt andet støj.

Vestergade 115 og 145: Udvidelse af dagligvarebutik, en ny 1800 m² stor dagligvarebutik og en butik med særligt pladskrævende varegrupper. Der findes støj fra vej på alle 3 grunde. Disse 3 butikker tilsammen må forvente at generere en del yderligere trafik på Vestergade og Mølmarksvej.

Hellegårdsvej / Skovsbovej: rekreative formål: På området findes beskyttede diger, som skal indtænkes i forbindelse med fysiske anlæg på området. Der er jordforurening, som kan få konsekvenser for områdets brug.

Forudsætninger for vurderingerne i skemaet

Vurderingerne er foretaget ud fra det kendte vidensniveau, dvs. ud fra de informationer, som vi har om området, og informationer vi kan se ud fra kortene på Fyns Amts WebGIS. Hvor der pt. er landbrugsarealer og drikkevandsinteresser, § 3 vandløb/søer eller nitratfølsomme områder er det vurderet, at området kan opnå en positiv langsigtet miljøpåvirkning ved at overgå til boligbyggeri. I den vurdering forudsætter vi, at landbrugsområdet har været dyrket konventionelt, og at boligområdet bliver tinglyst med en deklaration om pesticidfri havedrift. Der er i vurderingerne også taget højde for karakteren af de fysiske ændringer, således at park- og fritidsanlæg vurderes anderledes i forhold til påvirkningerne på miljøet end erhverv og boligformål.

Rammeområder/lovens miljøparametre	Befolkningen, menneskers sundhed	Biologisk mangfoldighed /flora og fauna	Vand	Jord	Luft og klima	Materielle goder	Landskab	Kulturarv
131-Skårup, Traverskiftet, boligområde	Støj fra vej. Langsigtet negativ påvirkning.	Nej	Nej	Nitratfølsomt område, overordnet indsatsområde. Langsigtet positiv indvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Nej
111-Tved, Walkendorffsvej og Ørbækvej, boligområde	Støj fra vej. Langsigtet negativ påvirkning.	§ 3 vandløb. Positiv langsigtet påvirkning.	Drikkevandsinteresser og § 3 vandløb. Positiv langsigtet påvirkning.	Ja, særligt følsomt landbrugsområde - randzone. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Ligger bag eksisterende byggeri. Neutral påvirkning.	Kirkebeskyttelseslinie. Neutral langsigtet indvirkning.
090- Rantzau-minde, Kogtvedvej, boligområde	Cykelrute tæt på. Langsigtet positiv påvirkning	Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser, samlet bebyggelse uden fælles kloaksystem. Positiv langsigtet påvirkning.	Lerbeskyttelsesområde. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone: Neutral påvirkning. Større sammenhængende landskabsområde: Kan give langsigtet negativ indvirkning.	Nej
131-Skårup, Rosenkildevej, boligområde	Nej	Fredninger og fredningsforslag. Påvirkningens grad afhænger af fredningens karakter.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Jordforurening. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone: Neutral påvirkning. Fredninger og fredningsforslag: Påvirkningens grad afhænger af fredningens karakter.	Kirkebeskyttelseslinie. Neutral langsigtet indvirkning
071-Tåsinge, Lundby, boligområde	Støj fra vej og cykelrute tæt på. Langsigtet negativ og positiv påvirkning.	.§ 3 søer, § 3 overdrev. Påvirkningen kan ikke belyses på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Særligt følsomt landbrugsområde, randzone. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone: Kan få negativ langsigtet indvirkning.	Nej
050-Nord-Tåsinge, Vindeby, boligområde	Støj fra vej og cykelrute tæt på. Langsigtet negativ og positiv påvirkning.	Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Særligt drikkevandsområde. Langsigtet neutral påvirkning.	Jordforurening. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone: Neutral langsigtet indvirkning.	Nej

002-Vestre bydel, Egensevej, bolig og erhverv	Nej	Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral indvirkning.	Mange forurenede grunde i området tæt på. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystnærhedszone. Neutral langsigtet indvirkning, da området ligger bag eksisterende bebyggelse.	Nej
004-Østre bydel, Ørkildsvej og Lerchesvej, bolig og erhverv	Støj fra vej, cykelsti tæt på. Langsigtet negativ og positiv påvirkning.	Nej	Drikkevandsinteresser. Langsigtet positiv påvirkning.	Jordforurening. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning, da området ligger bag eksisterende bebyggelse.	Nej
002- Vestre bydel, Vestergade 145 og 115, butiksområde	Støj fra vej. Genererer mere trafik og mere støj i området. Langsigtet negativ påvirkning.	Nej	Nej	Forurennet jord på begge grunde. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning, da området ligger bag eksisterende bebyggelse.	Nej
002- Vestre bydel, Ole Rømers Vej 52, erhverv, butikker	Måske støj fra vej og virksomheder. Genererer mere trafik. Langsigtet negativ påvirkning.	Nej	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral/negativ påvirkning.	Muligvis jordforurening. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning, da området ligger bag eksisterende bebyggelse.	Nej
030-Nordre bydel, Odensevej 230, erhverv, ny genbrugsstation	Støj fra vej og motorbaner, konsekvensområde for affaldsforbrænding, planlagt fremtidig vej. Langsigtet negativ påvirkning	§ 3 sø. Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser, nitratfølsomt indvindingsområde, overordnet indsatsområde, forbedret spildevandsrensning inden 2007. Langsigtet neutral/negativ påvirkning.	Nej, men grænser op til forurennet jord. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Nej
004-Østre bydel, Nord for Ring Nord, erhverv	Fremtidig vej. Mere vejstøj. Langsigtet negativ påvirkning.	Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Nej	Nej

090-Rantzausminde, Skovsbovej, fritidsformål	Nej	Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Ja, jordforurening. Langsigtet positiv påvirkning ved udrensning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning	Beskyttede diger og Skovsbo Ås. Kan have en negativ langsigtet indvirkning
003-Nordre bydel/Østrebydel, Ring Nord, fritidsformål	Støj fra vej. Langsigtet negativ påvirkning.	§ 3 vandløb. Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Ja, drikkevandsinteresser, nitratfølsomt område, overordnet indsatsområde. Langsigtet positiv påvirkning.	Ja, særligt følsomt landbrugsområde, randzone. Langsigtet positiv påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning.	Beskyttede diger. Langsigtet positiv indvirkning
050-Nord-Tåsinge, Valdemars Slot, fritidsformål	Cykelsti tæt på. Langsigtet positiv påvirkning.	Ja, § 3 beskyttede søer, vandløb og overdrev, særligt biologisk interesseområde, naturkvalitet af regional betydning, skovbyggelinie. Grænser op til fredet område. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. § 3 beskyttede søer. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Ja, særligt følsomt landbrugsområde. Langsigtet positiv påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone, større sammenhængende landskabsområde, strandbeskyttelseszone. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Slottet. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.
152- Thurø, Grasten Camping, fritidsformål	Nej	Naturområde af lokal eller regional betydning. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Påvirkningen afhænger af de fysiske anlægs karakter.	Nej
004-Østre bydel, SID skolen, offentlige formål	Nej	§ 3 sø. Skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser i østligt hjørne. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning.	Ja, grænser op til fortidsminde. Særligt kulturhistorisk beskyttelsesområde i den vestlige del, Større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.

002-Vestre bydel, vandværket, offentlige formål	Nej	Nej	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Nej	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone. Neutral langsigtet indvirkning	Nej
151-Thurø, Brovejen/Gambøtvej, teknisk anlæg	Nej	§ 3 overdrev. Naturområde af regional betydning, skovbyggelinie. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Drikkevandsinteresser. Langsigtet neutral påvirkning.	Ja, forurenet jord. Neutral langsigtet påvirkning.	Nej	Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Kystzone og større sammenhængende landskabsområde. Påvirkningen kan ikke vurderes på dette vidensniveau.	Ja, beskyttet dige.

Bilag 2

Udvalgte mål og handlemuligheder i hovedstrukturen i forhold til lovens miljøparametre.

Matricen indeholder en kort umiddelbar vurdering af, hvorvidt det pågældende mål / handlemulighed kan medføre en lang-, mellem, eller kortsigtet indvirkning - og om denne påvirkning er positiv, neutral eller negativ Derudover en vurdering af væsentligheden af påvirkningen: Væsentlig, mindre betydende eller ubetydelig. Mål og handlemuligheder samt eventuelle andre udsagn er udvalgt efter om der er en konkret lokalitet og/eller fysiske anlæg/aktiviteter i udsagnene.

Mål og handlemuligheder / miljøparametre	Biologisk mangfoldighed	Befolkningen, menneskers sundhed	Flora og fauna	Vand	Jord	Luft og klima	Materielle goder	Landskab	Kulturarv
<i>En forskerpark på havnen i Svendborg. Her kan videnvirksomheder indpasses i et attraktivt bynært miljø.</i>	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: øget vejtrafik med deraf følgende støj, usikkerhed/ Utryghed og barrierereffekt.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socioøkonomisk udvikling. Se beskrivelsen i kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Alt afhængigt af det konkrete omfang og placering, vil der kunne være indvirkning på landskabet. Kan vurderes i forbindelse med projektet, der forventes realiseret i 2006.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifuldt havnekulturmiljø / arkitektur.
<i>I forbindelse med afslutningen af motorvejen ved Svendborg skal der gennemføres en sammenhængende planlægning af arealerne omkring motorvejens indføring. a)</i>	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere: vejtrafikstøj.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Muligvis, bør undersøges nærmere.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.

Et område mellem A9 og motorvejen udlægges til et mindre transportcenter anlæg, samt til erhvervsformål. a)	Muligvis, bør undersøges nærmere. Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning.	Muligvis, bør undersøges nærmere. Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: øget vejtrafik med deraf følgende støj, usikkerhed/ utryghed og barrierereffekt.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Muligvis, bør undersøges nærmere.	Neutral.	Potentiel, mindre betydelig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socioøkonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, mindre betydelig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.
Dagligvarehandelen skal baseres på en decentral struktur i lokalområderne og større varehuse i bymidten og Storcentret. b)	Neutral.	Muligvis, bør undersøges nærmere. Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: øget vejtrafik med deraf følgende støj, usikkerhed/ utryghed, barrierereffekt og øget energiforbrug.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socioøkonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifuldt købstadsmiljø / arkitektur.
Dagligvarehandelen skal styrkes lokalt gennem udpegning af nye lokaliseringsområder og evt. udvidelse af eksisterende butikker i lokalområderne Vindeby, Svendborg Øst og Thurø samt i bymidten. b)	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: Forbedrede indkøbsmuligheder kan være med til at styrke lokalområderne og handelslivet i centrum.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socioøkonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifuldt landsby-, købstadsmiljø og arkitektur.

Svendborg skal styrkes som handelsby. Det skal især ske ved at styrke handlen i bymidten med en stor koncentration af strøgorienterede dagligvare- og udvalgsvarebutikker samt ved en udvidelse af strøgområdet ad Møllergade. b)	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning. Forbedrede indkøbsmuligheder kan være med til at styrke lokalområderne og handelslivet i centrum.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socio-økonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifulde landsby, købstadsmiljøer og arkitektur.
I Vinderupcentret gives der med en ny afgrænsning af lokalcentret mulighed for at opføre en ny butik inden for den eksisterende ramme. b)	Muligvis. Bør undersøges nærmere.	Potentiel, mindre betydelig, langsigtet og positiv indvirkning. Forbedrede indkøbsmuligheder kan være med til at styrke lokalområderne og handelslivet i centrum.	Muligvis. Bør undersøges nærmere.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socio-økonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifulde kulturmiljøer.
Derudover gives der på Turø mulighed for at opføre en ny butik på 500 m ² . b)	Muligvis. Bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning. Forbedrede indkøbsmuligheder kan være med til at styrke lokalområderne og handelslivet i centrum.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere.	Neutral.	Neutral.	Neutral.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og positiv indvirkning: bidrag til en positiv socio-økonomisk udvikling. Se kapitlet om miljøvurdering af hovedstrukturen.	Muligvis. Bør undersøges nærmere.	Potentiel, væsentlig, langsigtet og negativ indvirkning: bør undersøges nærmere. Evt. værdifulde kulturmiljøer.

- a) Der kan være kumulative og synergistiske negative effekter med hensyn til biologisk mangfoldighed, flora og fauna, vand, jord og kulturarv i forbindelse med den sammenhængende planlægning af arealerne omkring motorvejens indføring og udlægningen af et område mellem A9 og motorvejen til et mindre transportcenteranlæg og erhvervsformål. Samtidigt kan der være kumulative og synergistiske positive effekter med hensyn til materielle goder / socioøkonomiske fordele.
- b) I forhold til alle mål, handlemuligheder og udsagn om detailhandelen kan der være væsentlige kumulative og synergistiske positive effekter med hensyn til materielle goder / socioøkonomiske fordele.
- c) Med hensyn til forskerparken kan der være væsentlige kumulative og synergistiske positive effekter i forhold til materielle goder / socioøkonomiske fordele, når og hvis havnen bliver en del af en større byforskønnelse/ omdannelse af offentlige byrum og -pladser.